15/03/2019

Η Εκκλησία από την φύση της είναι ιεραποστολική

/ Γνώμες

Η Εκκλησία από την φύση της είναι ιεραποστολική. Ο χαρακτήρας της αυτός φαίνεται από τους Αποστόλους, οι οποίοι είναι οι θεμέλιοι λίθοι της, έχοντας ως ακρογωνιαίο λίθο τον Χριστό. Συγκεκριμένα, όταν ο Κύριος τους κάλεσε να τον ακολουθήσουν και να γίνουν μαθητές Του, τους είπε την γνωστή φράση: «δεύτε οπίσω μου και ποιήσω υμάς αλιείς ανθρώπων» (Ματθ. 4,19). Ύστερα από λίγο χρονικό διάστημα, στην επί του Όρους ομιλία απευθυνόμενος ο Κύριος στους Αποστόλους, τους αποκάλεσε αλάτι της γής και φως του κόσμου (βλ. Ματθ. 5,13-14). Με τα λόγια Του αυτά τόνιζε κατ’ αρχήν ότι έργο των Αποστόλων είναι να διατηρήσουν όλο τον κόσμο ζωντανό μέσα στην ζωηφόρο χάρη που έφερε Εκείνος. Αν ο Κύριος είναι ο νοητός ήλιος που ανέτειλε στην οικουμένη την θεία δικαιοσύνη, οι Απόστολοι είναι οι ακτίνες Του διά των οποίων το Ευαγγέλιο της σωτηρίας μεταδόθηκε σε όλο τον κόσμο. Αυτό το έργο των Αποστόλων επιτελεί η Εκκλησία μέσα σε όλους τους αιώνες της ανθρωπίνης ιστορίας. Φωτίζει τα πέρατα της γης με τα σωτήρια δόγματα, ενώ με την χάρη του Αγίου Πνεύματος

διατηρεί την ανθρωπότητα από την σήψη της πλάνης και της αμαρτίας.

Στο έργο της ιεραποστολής προετοιμάζονταν οι Απόστολοι πριν την σταύρωση. Γι’ αυτό και τους απέστελλε ο Κύριος να κηρύττουν αρχικά μέσα στα όρια της Παλαιστίνης. Αργότερα, μετά την ανάστασή Του ο Κύριος, συναντώντας τους στο όρος της Γαλιλαίας, όπως τους είχε προαναγγείλει, τους απέστειλε να πορευθούν και να μαθητεύσουν όλα τα έθνη βαπτίζοντάς τους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Η επίσημη έναρξη του ιεραποστολικού τους έργου, το οποίο έχει παγκόσμιες διαστάσεις, έγινε όταν έλαβαν την τέλεια χάρη. Όταν βαπτίστηκαν στο Άγιο Πνεύμα, την ημέρα της Πεντηκοστής, διά της ανεξάντλητης χάριτος που έλαβαν άρχισαν να κηρύττουν Χριστό εσταυρωμένο και αναστάντα κατά τάς Γραφάς, πρώτα στην Ιερουσαλήμ, μετά σε όλη την Ιουδαία και την Παλαιστίνη, και κατόπιν στα πέρατα της οικουμένης. Από το παράδειγμα, λοιπόν, των Αποστόλων καταφαίνεται ότι η ιεραποστολή είναι η ζωή και η πράξη της Εκκλησίας. Όπως δεν μπορεί να υπάρξει ουσία δίχως ενέργεια, έτσι δεν νοείται η Εκκλησία του Χριστού δίχως την Ιεραποστολή σε όλη την οικουμένη.

Έχοντας ύπ’ όψη τα παραπάνω γίνονται κατανοητά τρία χωρία της Καινής Διαθήκης: το «ούκ ήλθον βαλείν ειρήνην (επί την γήν), αλλά μάχαιραν» (Ματθ. 10, 34), το «Πάντες οι θέλοντες ευσεβώς ζήν εν Χριστώ Ιησού διωχθήσονται» (Β ‘Τιμ. 3,12) και το «Πειθαρχείν δει Θεώ μάλλον ή ανθρώποις» (Πράξ. 5, 29).

Ο κόσμος επιθυμεί μια επιφανειακή ειρήνη. Περιορίζει την ειρήνη στην μή διεξαγωγή πολέμων και στην έλλειψη συγκρούσεων και ταραχών μέσα στις κοινωνίες και τα έθνη. Τον Θεό δεν τον υπολογίζει, αλλά τον βάζει στην άκρη. Η πίστη θεωρείται απλώς μια προσωπική άποψη και χαρακτηρίζεται ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο κρυμμένο από τα μάτια των άλλων και περιορισμένο στην ιδιωτική ζωή. Το Πνεύμα όμως του Θεού κηρύττει ότι η ειρήνη του κόσμου είναι έχθρα προς τον Θεό (πρβλ. Ίακ. 4,4), διότι υποδουλώνει τον άνθρωπο στην αμαρτία και τον καταδικάζει στην αιώνια κόλαση.

Γι’ αυτό και ο Κύριος καλεί τους πιστούς σε έναν ιερό πόλεμο, προκειμένου να υποταχθεί όλη η οικουμένη στο θέλημα του Θεού. Τα όπλα του πολέμου αυτού δεν είναι κοσμικά, αλλά έχουν την δύναμη από τον Θεό να γκρεμίζουν οχυρά και να ανατρέπουν αμαρτωλούς λογισμούς και κάθε τι που ορθώνεται με αλαζονεία εναντίον της γνώσεως του Θεού. Με αυτά οι πιστοί αιχμαλωτίζουμε κάθε σκέψη και την κάνουμε να υπακούει στον Χριστό (βλ. Β’Κορ. 10, 4-5)·

Ο Χριστιανός, ο οποίος καλείται να αγαπά όλους τους ανθρώπους ως τον εαυτό του δεν μπορεί να μένει ήσυχος και ικανοποιημένος, όταν τους βλέπει να ζουν ατάραχα και αδιάφορα προς τον Θεό και την σωτηρία τους, διότι γνωρίζει ότι

αυτή είναι η αιώνια καταδίκη τους. Γι’ αυτό και ποθεί και αγωνίζεται, ώστε όλος ο κόσμος να γνωρίσει τον αληθινό Θεό και να υποταχθεί στις εντολές Του. Γι’ αυτό και όσο πιο αληθινός είναι κάποιος χριστιανός, τόσο περισσότερο θα διωχθεί. Ο τύραννος του κόσμου τούτου της αμαρτίας, δηλαδή ο διάβολος, ασφαλώς θα τον πολεμήσει και θα επιστρατεύσει εναντίον του κάθε μέσο και κάθε άνθρωπο, του οποίου μπορεί να επηρεάσει λιγότερο ή περισσότερο την σκέψη και τις πράξεις. Γι’ αυτό γνωρίζουμε ότι ο πόλεμος πάνω στην γή δεν θα πάψει πάρα μόνο όταν κάθε γόνυ κάμψει ενώπιον του Κυρίου Ιησού και κάθε γλώσσα τον δοξολογήσει ως αληθινό Θεό (πρβλ. Ρωμ. 14,11).

Επειδή, λοιπόν, ο αγώνας για την επικράτηση του Ευαγγελίου του Χριστού σε όλο τον κόσμο αποτελεί ουσιαστικό έργο της Εκκλησίας, οι πιστοί δεν είναι δυνατόν να δεχθούμε ποτέ την εντολή από τους άρχοντες του κόσμου τούτου να πιστεύουμε μόνον στον Χριστό, αλλά να μην κηρύττουμε Χριστό. Μια τέτοια περίπτωση αποτελεί διωγμό για την Εκκλησία και η απάντηση εκ μέρους μας εκφράζεται από τον λόγο των Αποστόλων: «Πειθαρχείν δει Θεώ μάλλον ή ανθρώποις» (Πράξ. 5, 29).

Ποιό όμως είναι το θεμέλιο για μια ορθή ιεραποστολή; Μας το δείχνουν ο ίδιος ο Κύριος μας, ο Ιησούς Χριστός, η Παναγία μητέρα Του και οι Απόστολοί Του.

Ο Κύριος Ιησούς ομολόγησε ενώπιον του Ποντίου Πιλάτου ότι ήλθε στον κόσμο, για να μαρτυρήσει υπέρ της αληθείας. Ήλθε στον κόσμο, για να φέρει την τέλεια φανέρωση του Θεού και να παραδώσει με την χάρη του Παναγίου Πνεύματος την εντολή της αγάπης προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο ως την οδό διά της οποίας θα εισέλθουμε στην αιώνιο ζωή.

Σε όλη την δημόσια δράση Του παιδαγωγικά οδηγούσε τους ανθρώπους στην κατανόηση της αληθείας περί του προσώπου Του, ότι δηλαδή είναι ο Υιός του Θεού ο οποίος έγινε άνθρωπος παραμένοντας Θεός, προκειμένου να μας σώσει. Πρώτοι που κατανόησαν την αλήθεια αυτή ήταν οι Απόστολοι. Διά μέσου του αποστόλου Πέτρου ομολόγησαν την θεία φύση του Κυρίου. Γι’ αυτό και μακαρίστηκαν από τον Κύριο, ο οποίος δήλωσε ότι στην πίστη και ομολογία αυτή θα θεμελιωθεί η Εκκλησία και «πύλαι αδου ού κατισχύσουσιν αυτής» (Ματθ. Ι6,18). Γι’ αυτό Εκκλησία δίχως την ορθή πίστη περί του Κυρίου δεν νοείται. Η Εκκλησία είναι θεμελιωμένη στην πίστη στην θεότητα του Ιησού και στην ενσάρκωση του Θεού Λόγου. Γι’ αυτό και όταν στο πρόσωπο των Αποστόλων βρέθηκαν άνθρωποι που κατανόησαν και αποδέχθηκαν μέσα τους την αλήθεια που έφερε ο Κύριος περί του Θεού, τότε ο Κύριος καθαρά και απερίφραστα φανέρωσε το επικείμενο σωτηριώδες πάθος Του και πορεύθηκε προς το σωτήριο πάθος Του στα Ιεροσόλυμα. Διότι η σταυρική θυσία του Κυρίου δεν θα μπορούσε να ωφελήσει σε τίποτε την ανθρωπότητα, δίχως την παραδοχή της ορθής πίστεως εκ μέρους των

ανθρώπων για την Αγία Τριάδα. Από το παράδειγμα, λοιπόν, του Κυρίου κατανοούμε ότι βασική προϋπόθεση της ιεραποστολής είναι η ορθή πίστη- το ορθό δόγμα.

Ο Κύριος δεν κήρυξε το Ευαγγέλιο στα πέρατα της οικουμένης. Οι μαθητές Του έκαναν αυτό το έργο. Όμως την σωτηρία στον κόσμο δεν την χάρισαν οι μαθητές Του, αλλά μόνον ο Κύριος με το σταυρικό πάθος και την ανάστασή Του. Στα σωτήρια πάθη του Κυρίου αποκαλύπτεται το μυστήριο της αγάπης, αλλά και της ενότητος της φύσεως του παγγενούς Αδάμ. Με την τέλεια αγάπη Του ο Κύριος ανακαίνισε και αναζωογόνησε όλον τον Αδάμ παγγενή πεπτωκότα- όλη την πανανθρώπινη φύση. Την υπερφυσική χάρη της αγάπης προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο παρέδωσε ο Κύριος ως αιώνια και αναφαίρετη κληρονομιά στην ανθρωπότητα. Ο ίδιος ως άνθρωπος επλήρωσε «πάσαν δικαιοσύνην», βίωσε δηλαδή σε τέλειο βαθμό την αγάπη, στην οποία συνοψίζεται όλος ο νόμος και οι προφήτες. Ο διάβολος προσπάθησε με κάθε μέσο να τον κάνει να παραβεί έστω και στο ελάχιστο τον νόμο της αγάπης. Πρώτα στην έρημο και κατόπιν σε κάθε βήμα της επιγείου δράσης Του. Δεν τα κατάφερε. Στον σταυρό ο Κύριος ετελείωσε το έργο της αγάπης και συνέτριψε τον σατανά, την αμαρτία και τον θάνατο. Αναστήθηκε τριήμερος και πρόσφερε την αθανασία στην ανθρωπότητα κρυμμένη μέσα στην ορθή πίστη και τον νόμο της αγάπης.

Όσο, λοιπόν, ο χριστιανός θεμελιώνει τον εαυτό του σε αυτά τα δύο, την πίστη και την αγάπη, τόσο περισσότερο μπορεί να κηρύξει Χριστό στα πέρατα της οικουμένης και να γίνει συνεργός Χριστού και συνεχιστής του έργου των Αποστόλων.

Η Παναγία έχει χαρακτηρισθεί ως ο μεγαλύτερος όλων των ιεραποστόλων. Το Ευαγγέλιο δεν μας περιγράφει κανένα κηρυκτικό έργο της, ούτε και από την παράδοση της Εκκλησίας γνωρίζουμε να έχει κηρύξει στα πέρατα της γης και να έχει επιστρέψει σωρηδόν λαούς στην πίστη του Ευαγγελίου.

Γνωρίζουμε όμως από τους αγίους μας, οι οποίοι στον κοινό «τόπο» της αιωνιότητος, διά του προφητικού τους χαρίσματος, μας αποκαλύπτουν μυστήρια του παρελθόντος και γεγονότα του μέλλοντος, ότι στην ηλικία των τριών ετών η Θεοτόκος αφιερώθηκε στον Ναό του Κυρίου. Ο αρχιερέας Ζαχαρίας, κατά πληροφορία Θεού, την τοποθέτησε στα Άγια των Αγίων, όπου έμεινε μέχρι την ηλικία των δώδεκα ετών τρεφόμενη υπό αγγέλου. Μένοντας στα Άγια των Αγίων η Θεοτόκος αφοσιώθηκε στην προσευχή και την αδιάλειπτη μνήμη του Θεού με θείο έρωτα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ο νους της να κατεβεί στην καρδιά της και να πλατυνθεί τόσο, ώστε να φέρει μέσα της όλο το κτιστό και άκτιστο είναι. Έγινε πλατυτέρα των ουρανών. Η αδιάλειπτη θεωρία του Θεού μεταβλήθηκε σε

ατελεύτητη θεωρία και του Θεού και όλου του σύμπαντος κόσμου. Εις τους αιώνες, πλέον, η Θεοτόκος παρίσταται ταυτόχρονα και ενώπιον του θρόνου του Θεού και ενώπιον όλης της ανθρωπότητος. Διαμένοντας στην χάρη του πανταχού παρόντος Θεού βλέπει κάθε άνθρωπο, πονάει μαζί του, ακούει τους στεναγμούς και τις προσευχές του, μεσιτεύει γι' αυτόν και πρεσβεύει για την σωτηρία του. Μυστικώς και αοράτως, ασυγκρίτως περισσότερο και από τους άλλους αγίους και από τα χερουβείμ και τα σεραφείμ, συμπάσχει με τον κάθε άνθρωπο και τον βοηθά στην σωτηρία του. Γι' αυτό και λέγεται ότι μια από τις μεγαλύτερες εκπλήξεις που θα δοκιμάσουμε, όταν εξέλθουμε από την παρούσα ζωή είναι το ότι θα διαπιστώσουμε πόσο κοντά μας σε κάθε στιγμή της ζωής μας ήταν η Θεοτόκος!

Έχοντας, λοιπόν, ύπ' όψη αυτή την πραγματικότητα που περιγράφεται από παλαιούς και συγχρόνους αγίους μας μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε ότι το μεγαλύτερο ιεραποστολικό έργο από όλους τους αγίους το επιτελεί, και μέχρι το τέλος της ανθρωπίνης ιστορίας θα το επιτελεί, η Θεοτόκος Μαριάμ. Διαπιστώνουμε, επίσης, ότι με την προσευχή και την ζωή της μετανοίας κάθε πιστός μπορεί να αναδειχθεί μέγας ιεραπόστολος, έστω και αν δεν απομακρυνθεί καθόλου από την πατρική του γή, έστω και αν ζει σε ένα μικρό χωριουδάκι απομακρυσμένο από άλλες κατοικημένες περιοχές.

Τέλος, οι Απόστολοι, οι οποίοι διέτρεξαν όλο τον κόσμο κηρύττοντας το Ευαγγέλιο του Χριστού, όταν πρωτογνώρισαν τον Κύριο, δεν διανοούνταν στο ελάχιστο το σπουδαίο αυτό έργο που έμελλαν να επιτελέσουν. Η χαρά τους ήταν ότι βρήκαν τον Μεσσία. Ο πόθος τους να βρούνε τον Μεσσία και να προσκολληθούν σ' αυτόν υπήρξε βασικότατη προϋπόθεση, για να τον κηρύξουν αργότερα στα πέρατα της οικουμένης. Για χάρη του Σωτήρος Χριστού εγκατέλειψαν τα πάντα και τον ακολούθησαν. Δεν άφησαν τίποτε, ούτε πρόσωπο, ούτε ασχολία, ούτε υλικό αγαθό, να τους κυριεύσει και να τους απομακρύνει από τον Κύριο, όπως έγινε με τον πλούσιο νεανίσκο. Δεν έκαναν σχέδια για τον εαυτό τους, αλλά παραδόθηκαν στο θέλημα του Κυρίου, γι' αυτό και ο Κύριος τους έβαλε στο σχέδιο Του για την σωτηρία όλου του κόσμου.

Την πορεία που ακολούθησαν οι Απόστολοι, την οποία οφείλει να ακολουθήσει και κάθε χριστιανός, προκειμένου να ευαρεστήσει τον Κύριο και να αναδειχθεί γνήσιος κήρυκάς Του, την παρουσιάζει ο Κύριος στην επί του Όρους Ομιλία με τους Μακαρισμούς. Θεμέλιο της πνευματικής ζωής είναι η ταπείνωση· η συναίσθηση της αμαρτωλότητός μας. Όποιος συναισθάνεται την πτωχεία του ενώπιον του Θεού, αρχίζει να πενθεί για τις αμαρτίες του. Το πνευματικό πένθος κάνει τον άνθρωπο πράο και επιεική προς τους συνανθρώπους του. Δεν οργίζεται και δεν κατακρίνει τους άλλους, αφού βιώνει βαθιά μέσα του την δική του αμαρτωλότητα.

Καθώς παύει να πληγώνει τον πλησίον του, αρχίζει η δικαιοσύνη του Θεού, δηλαδή όλες γενικά οι αρετές, να παράγει πλούσιους καρπούς μέσα του. Γίνεται ενάρετος. Μέγιστος καρπός της θείας δικαιοσύνης είναι η ενεργής αγάπη προς τον πλησίον. Ο ενάρετος άνθρωπος όλο και περισσότερο γίνεται ελεήμων προς τους άλλους ανθρώπους. Η αγάπη οδηγεί τον πιστό στην απάθεια, στην κάθαρση της καρδιάς από κάθε αμαρτωλό πάθος. Ο καθαρμένος από τα πάθη άνθρωπος βλέπει τον Θεό, και γι' αυτό καθίσταται ο πλέον κατάλληλος, για να κηρύξει τον Χριστό. Γίνεται ειρηνοποιός. Με την ζωή και τα λόγια του επιστρέφει τους συνανθρώπους του από την πλάνη και την αμαρτία και τους ειρηνοποιεί με τον Θεό. Αυτόν τον άνθρωπο κατ' εξοχήν θα τον διώξει ο σατανάς και θα βάλει ανθρώπους να τον ονειδίζουν, να τον κατηγορούν και να τον συκοφαντούν και να δυσφημούν το όνομά του ενώπιον των άλλων ανθρώπων, προκειμένου να μην τον εμπιστεύονται οι άλλοι και να μην ενώνονται με τον Χριστό. Τότε όμως είναι που ο πιστός οφείλει να χαίρεται και να αισθάνεται αγαλλίαση, διότι έχει γίνει όμοιος με τους προφήτες, τους οποίους ο Θεός απέστελλε στον λαό Του, για να φανερώνουν το θέλημά Του στους ανθρώπους, και τους οποίους οι άνθρωποι τους κατεδίωκαν και τους θανάτωναν. Όπως μάλιστα παρατηρεί ο ιερός Χρυσόστομος, ο Κύριος Ιησούς ανεβάζει τους Αποστόλους της Εκκλησίας πιο πάνω και από τους προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης. Διότι εκείνοι αποστέλλονταν μόνον σε έναν λαό, τον παλαιό Ισραήλ, ενώ τώρα οι Απόστολοι καλούνται να γίνουν αλάτι όλης της γης και φως όλης της οικουμένης. Βλέπουμε, λοιπόν, ότι η ιεραποστολή έχει βασικό θεμέλιο την ταπείνωση, την μετάνοια και τον όλο αγώνα της καθάρσεως από τα πάθη. Από εκεί ξεκινάει ο πιστός και εκεί οφείλει να επικεντρώνει τον πνευματικό του αγώνα. Ο Θεός είναι αυτός που θα καλέσει και θα αποστείλει αυτόν που κρίνει και όταν το κρίνει και όπου κρίνει.

Ως κατακλείδα στα παραπάνω ας βάλουμε την προτροπή να θέσουμε θεμέλιο στην πνευματική μας ζωή την ορθή πίστη, την ταπείνωση, την αγάπη προς τον Θεό, την προσευχή, λειτουργική και ατομική, και να παραδοθούμε στο θέλημα του Θεού χωρίς σχέδια και προγράμματα, έτσι ώστε ο Θεός να μας αναδείξει ιεραποστόλους Του όπως αυτός θέλει: είτε κατά το παράδειγμα της Παναγίας, μένοντας στον οίκο μας ή στο μοναστήρι μας και προσευχόμενοι για όλο τον κόσμο, ή, κατά το παράδειγμα των Αποστόλων, στέλνοντάς μας είτε εγγύς είτε μακράν, για να τον κηρύξουμε και να συμβάλουμε, ώστε κάθε γλώσσα και έθνος να υποταγεί στον λόγο του Θεού και να ομολογήσει ότι Κύριος Ιησούς Χριστός εις δόξαν Θεού Πατρός. Αμήν.

(Γράφει ο Αρχιμ. Παντελεήμων Καραλάζος Ιεροκήρυξ Ιεράς Μητροπόλεως Εδέσσης)